

INSTYTUT PROPAGANDY SZTUKI

POD OPIEKĄ MINISTERSTWA W. R. i O. P. i MINISTERSTWA SPRAW WEWN.

**SALON
MALARSKI**

1 9 3 7

LUTY – MARZEC – MCMXXXVII

WARSZAWA, UL. KRÓLEWSKA 13 PL. J. PIŁSUDSKIEGO

SALON MALARSKI

1937

20.648

CZEONKOWIE RADY INSTYTUTU
PROPAGANDY SZTUKI W KADENCJI

1936 — 1937.

Michał Boruciński, Prof. Tadeusz Breyer,
Michał Bylina, Stanisław O.-Chrostowski,
Bolesław Cybis, Jan Cybis, Prof. Wojciech
Jastrzębowski Rektor Akademii Sztuk P.,
Prof. Zygmunt Kamiński Dziekan Wydz.
Architektury Politechniki Warszawskiej,
Apoloniusz Kędzierski, Profesor Felicjan
S. Kowarski, Henryk Kuna, Dyr. Stanisław
Lorentz Dyrektor Muzeum Narodowego
w Warszawie, Prof. Leonard Pękalski,
Prof. Bohdan Pniewski, Prof. Tadeusz
Pruszkowski, Doc. Dr. Juliusz Starzyński,
Franciszek Strynkiewicz, Prof. Ludomir
Ślodziński Dziekan Wydz. Sztuki U.S.B.,
Kazimierz Tomorowicz, Doc. Dr. Mieczysław
Treter Dyrektor Tow. Szerzenia
Sztuki P. wśród Obcych, Doc. Dr. Michał
Walicki, Jerzy Warchałowski, Wacław
Wąsowicz, Gen. Kordian Zamorski.

Prezes:

P R O F. B O H D A N P N I E W S K I

Vice-Prezes:

G E N. K O R D I A N Z A M O R S K I

Vice-Prezes:

P R O F. Z Y G M U N T K A M I Ń S K I

WYKAZ SALONÓW
INSTYTUTU PROPAGANDY SZTUKI

Salon Listopadowy	29. XI. 1930 — 16. II. 1931
Salon Wiosenny im. Marszałka Józefa Piłsudskiego	19. III. 1931 — 18. V. 1931
Salon Zimowy	19. XII. 1931 — 5. II. 1932
Salon Wiosenny «Rytmu»	6. V. 1932 — 8. VI. 1932
III Salon Zimowy..	17. XII. 1932 — 5. II. 1933
IV Salon Zimowy..	5. I. 1934 — 4. II. 1934
V Salon Zimowy	3. II. 1935 — 25. II. 1935
Salon Plast. Związku Zaw. P. Art. P.	4. I. 1936 — 26. I. 1936
Salon Plastyków Bloku Zaw. Art. P.	29. II. 1936 — 22. III. 1936

**NAGRODY INSTYTUTU PROPAGANDY SZTUKI
NA SALONACH (1930 – 1936):**

I. SALON LISTOPADOWY (29. XI. 1930 – 16. II. 1931)

Nagroda Prez. Rady Ministrów 2.000.– zł. – Henryk Kuna

„	Ministra W.R. i O.P.	1.000.–	„	– Wojciech Weiss
„	„	„	„	– Ludomir Ślendrański
„	„	„	„	– Władysław Jarocki
„	„	„	„	– Apolonjusz Kędziński
„	„	„	„	– Felicjan Kowarski
„	„	„	„	– Fryderyk Pautsch
„	„	„	„	– Menasze Seidenbeutel
„	„	„	„	– Zygmunt Waliszewski
„	„	„	„	– Henryk Grombecki
„	„	„	„	– Michał Boruciński
„	„	„	„	– Romuald Witkowski
„	„	„	„	– Wacław Borowski
„	„	„	„	– Rafał Malczewski
„	„	„	„	– Lucjan Kintop
„	„	„	„	500.– „ – Julia Grodecka
„	„	„	„	500.– „ – Helena Bukowska
„	Prezydenta M. st. W-uy	500.–	„	– Bogna Krasnodębska- Gardowska

II. SALON ZIMOWY XII. 1931 – 5. II. 1932)

a) Nagrody honorowe: Ludomir Ślodziński
Henryk Kuna
Menasze Seidenbeutel
Zygmunt Waliszewski
Romuald Witkowski
Wacław Borowski
Rafał Malczewski
Bogna Krasnodębska-
Gardowska
Michał Boruciński

b) Nagrody pieniężne:

Nagroda Prez. Rady Ministrów	1.500.- zł.	– Felicjan Kowarski
„ Ministra W.R. i O.P.	500.- „	– Jerzy Fedkowicz
„ „ „ „	500.- „	– Stanisław Rzecki
„ „ Spraw Wewn.	1.000.- „	– Tadeusz Pruszkowski
„ „ „ Zagr.	1.000.- „	– Alfons Karpiński
„ Prezyd. M. st. W-uy	1.000.- „	– Jan Szczepkowski
„ Fund. Kultury Narod.	500.- „	– Bazyli Wojtowicz i Alfons Karny
„ „ „ „	500.- „	– Mieczysław Schulz
Państw. Banku Rolnego	1.000.- „	– Władysław Skoczylas
P. K. O.	500.- „	– Jan Cybis
„	500.- „	– Józef Sziperber
p. Franciszki Szenkierowej	300.- „	– Emil Krcha

III. SALON ZIMOWY (17. XII. 1932 – 5 II. 1933)

a) Nagroda honorowa :	Jan Szczepkowski
b) Nagrody pieniężne :	
Nagroda Prezesa Rady Ministrów	500. – zł. Franciszek Strynkiewicz
„ „ „ „	500. – „ Wacław Borowski
„ Ministra W. R. i O. P.	500. – „ Romuald K. Witkowski
„ „ „ „	500. – „ Ludwika z Kraskowskich Nitschowa
„ „ Spraw Zagr.	500. – „ Jadwiga Simon – Pietkiewiczowa
„ „ „ „	500. – „ Tadeusz Potworowski
„ Prezydenta M. stoł. W-wy	500. – „ Zygmunt Grabowski
„ Państw. Banku Rolnego	500. – „ Władysław Jarocki
„ „ „ „	500. – „ Wacław Taranczewski
„ Prezesa P. K. O.	500. – „ Leon Dołżycki

IV. SALON ZIMOWY (5. I. – 4. II. 1934)

Nagroda Prezesa Rady Ministrów	600. – zł. Henryk Kuna
„ „ „ „	400. – „ Alfons Karny
„ Ministra W. R. i O. P.	600. – „ Franciszek Strynkiewicz
„ „ „ „	400. – „ Stanisław Komaszewski
„ „ Spraw Zagr.	250. – „ Jan Golus
„ „ „ „	250. – „ Tymon Niesiołowski
„ „ „ „	250. – „ Aleksander Rafałowski
„ „ „ „	250. – „ Stanisław Szczepański
„ Funduszu Kultury Narod.	250. – „ Juliusz Studnicki
„ „ „ „	250. – „ Karol Tchorek
„ Prezydenta m. stoł. W-wy	250. – „ Zygmunt Waliszewski
„ „ „ „	250. – „ Edward Kokoszko
„ Prezesa P. K. O.	250. – „ Wacław Wąsowicz
„ „ „ „	250. – „ Dawid Pfefer

V. SALON ZIMOWY (3. II. – 25. II. 1935)

Rzeźba:

a) Nagroda honorowa: Henryk Kuna

b) Nagrody pieniężne:

Prezesa Rady Ministrów	1.500. – zł. Alfons Karny
Ministra Spraw Wewn.	500. – „ Jadwiga Horodyska
„ „ Zagr.	500. – „ Julia Keilowa
Funduszu Kultury Narodowej	500. – „ Bazyl Wojtowicz
Prezesa Banku Polskiego	500. – „ Stanisław Horno – Popławski

c) wyróżnienia hon.:
Maria Gorełówna
Zofia Trzcńska – Kamińska
Irena Piechocka
Adam Siemaszko

Malarstwo:

a) Nagrody honorowe:
Apoloniusz Kędzierski
Roman Kramsztyk
Józef Pankiewicz
Tadeusz Pruszkowski

b) Nagrody pieniężne:

Ministra W. R. i O. P.	1.500. – zł. Wacław Wąsowicz
„ Spraw Wewn.	500. – „ Mieczysław Szymański
„ „ Zagr.	500. – „ Tytus Czyżewski
Prezydenta m. stoł. Warszawy	1000. – „ Michał Bylina
„ „ „	500. – „ Ludomir Janowski
Funduszu Kultury Narodowej	500. – „ Engenjusz Arct
Prezesa Państw. Banku Roln.	700. – „ Edward Kokozsko
„ „ „ „	500. – „ Aleksander Rafałowski

Grafika:

Ministra W. R. i O. P. 500. – „ Stefan Mroźewski

VI. A. SALON PLASTYKÓW ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH
POLSKICH ARTYSTÓW PL. (4. I. – 26. I. 1936)

a) Nagroda honorowa Związków Z. P. A. P.: Jan Cybis

b) Nagrody pieniężne:

Ministra Spraw Wewn.	500. – zł.	Wacław Wąsowicz
„ „ Zagr.	500. – „	Tytus Czyżewski
Prezydenta m. st. W-wy	750. – „	Hanna Źudzka - Cybisowa
Funduszu Kultury Narod.	500. – „	Zenon Kononowicz
Prezesa Państw. Banku Roln.	300. – „	Wacław Taranczewski
„ Banku Polskiego	250. – „	Wacław Zawadowski
„ P. K. O.	250. – „	Władysław Krzyżanowski

c) Wyróżnienia honorowe równorzędne z nagrodami pieniężnymi:

S. Blonder
Henryk Gotlib
Jan Hryńkowski
Tadeusz Potworowski
Zbigniew Pronaszko
Czesław Rzepiński
Zygmunt Waliszewski

VI. B. SALON PLASTYKÓW BLOKU Z.A.P. (29. II. 1936 – 22. III. 1936)

Hors concours: Leon Wyczółkowski
Ignacy Łopieński
Tadeusz Pruszkowski
Zofia Kamińska
Zygmunt Kamiński
Henryk Kuna

Malarstwo:

- a) Nagroda honorowa: Bolesław Cybis
- b) Nagrody pieniężne:
Ministra Spraw Wewn.	500. — zł. Jan Gotard
„ „ Zagr.	500. — „ Jerzy Jełowicki
Prezydenta m. stoł. W-wy	750. — „ Antoni Michalak
Funduszu Kultury Narodowej	500. — „ Bernard Frydrysiak
Prezesa Państw. Banku Roln.	300. — „ Eugeniusz Arct
Prezesa Banku Polskiego	250. — „ Edward Kokoszko
„ P. K. O.	250. — „ Bolesław Baake
- c) Wyróżnienia hon. równorzędne z nagr. pieniężnymi:
- Michał Bylina
Henryk J. Jaworski
Eliasz Kanarek
Jeremi Kubicki
Stefan Płużański
Teresa Roszkowska
Konrad Słomczyński
Irena Wilczyńska

Rzeźba:

- a) Nagrody honorowe: Franciszek Strynkiewicz
Alfons Karny
- b) Wyróżnienia honorowe: Józef Klukowski
Ludwika Nitschowa

Grafika:

- a) Nagroda honorowa: Stanisław Ostoja-Chrostowski
- b) Wyróżnienia honorowe: Tadeusz Cieślowski, syn
Jadwiga Hładki
Mieczysław Jurgielewicz
Aleksander Rak

Tkaniny:

- Wyróżnienie honorowe: Zofia Czasznicka

NAGRODY SALONU MALARSKIEGO I.P.S. — 1937

Nagroda Prezesa Rady Ministrów

Nagroda Ministra W.R. i O.P.

Nagroda Ministra Spraw Zagranicznych

Nagroda Ministra Spraw Wewnętrznych

Nagroda Funduszu Kultury Narodowej

Nagroda Prezydenta m. st. Warszawy

Nagroda Prezesa Banku Polskiego

Nagroda Prezesa P. Banku Rolnego

Nagroda Prezesa P. K. O.

KOMISJA SALONU MALARSKIEGO

I. P. S. — 1937:

**Michał Boruciński, prof. Feliks S. Kowar-
ski, prof. Tadeusz Pruszkowski, dr. Juliusz
Starzyński, dr. Mieczysław Treter,
Wacław Wąsowicz**

*PRZEWODNICZĄCY KOMISJI
I KOMISARZ SALONU*

DR. MIECZYŚLAW TRETER

PROGRAM SALONU MALARSKIEGO

I. P. S. — 1937

Rada Instytutu Propagandy Sztuki powołała w czerwcu 1936 r. komisję «Salonu Malarskiego I.P.S. w r. 1937», do której weszli pp.: M. Boruciński, prof. F. Kowarski, prof. T. Pruszkowski, dr. J. Starzyński, dr. M. Treter, W. Wąsowicz.

Po wyborze na przewodniczącego Komisji i Komisarza wystawy dr. M. Tretera, Komisja przystąpiła do prac organizacyjnych. Stosownie do poprzednich uchwał Rady I.P.S., Salon Malarski 1937 reprezentowany będzie przede wszystkim przez artystów nagrodzonych w r. 1936 na obu Salonach: «Związku Zaw. Art. P.» i «Błoku» Zaw. A. P., które w myśl swego programu miały być przeglądem najbardziej żywotnych tendencji dzisiejszej plastyki polskiej. Poza laureatami obydwóch tych Salonów, Komisja postanowiła *zaprosić* szereg najwybitniejszych naszych malarzy (ogółem około 70 artystów).

Stosownie do swego programu «Salon Malarski I.P.S. 1937» ma obejmować jedynie t. zw. obrazy sztalugowe z wyłączeniem wszelkich szkiców, rysunków, malowideł i projektów czysto dekoracyjnych, użytkowych etc.

W Salonie tym będą uczestniczyć *tylko malarze zaproszeni* przez Komisarza Salonu, na podstawie listy, uzgodnionej z Komisją Salonu; wybór eksponatów — *bez jury* — będzie dokonany na podstawie bezpośredniego i możliwie osobistego porozumienia między wystawcą a Komisarzem wystawy. Dobór obrazów na Salon będzie uzależniony od stopnia indywidualnego artystycznego wysiłku i osiągniętego poziomu, a nie od przynależności dzieła do jakiegokolwiek kierunku.

Staraniem Komisarza będzie takie rozmieszczenie obrazów, ażeby dzieła jednego czy też pokrewnego charakteru — co do stylu i formy — były wystawione razem, niezależnie od przynależności malarzy do tej lub innej grupy.

W ten sposób Salon Malarski I.P.S., który przygotowuje się na luty 1937 r. będzie pierwszą próbą eliminacji w zakresie obecnego malarstwa polskiego. Tak pomyślana forma organizacyjna pozwoli zapewne osiągnąć możliwie wysoki poziom artystyczny wystawy, a tem samem stanie się w przyszłości najskuteczniejszą metodą reprezentowania naszej bieżącej twórczości artystycznej w zakresie malarstwa sztalugowego.

Momentem godnym zaznaczenia jest to, że termin Salonu I. P. S. zbiega się z pracami przygotowawczymi, związanymi z udziałem polskiej sztuki w Wystawie Paryskiej w r. 1937 — (*Arts et Techniques dans la vie moderne*) oraz z pięcioleciem działalności Instytutu Propagandy Sztuki.

P R Z E D M O W A

ORGANIZACJA SALONU i JEGO ODREBNY CHARAKTER

Program Salonu, wydrukowany na str. 15 niniejszego Katalogu, opublikowany latem 1936 r. w prasie i rozesłany następnie wszystkim artystom wraz z zaproszeniami do uczestnictwa w «Salonie Malarskim», był owocem licznych narad, najpierw w łonie Komitetu Głównego I. P. S., a następnie Komisji Salonu.

Jaka była geneza takiego właśnie programu?

T. zw. «Salony» istnieją, jak wiadomo, od lat dwustu z górą. Pierwsze tego typu wystawy organizowane były w XVIII wieku w Paryżu, w salonie Louvre'u, *Grand Salon du Louvre* — stąd ich nazwa.

Bez zbytniej przesady rzec można, że nieledwie od czasu istnienia Salonów, datują się też ujemne głosy krytyczne na ich temat.

Narzekania na «Salon», na sposób jego organizacji, na różne wadliwości, wynikające z samej istoty jego zadań i celów — stały się z czasem niemal powszechnym i stałym w świecie artystycznym objawem. Równocześnie jednak, niemal tak samo powszechnie stwierdzano, że «Salon» jest mimo wszystko konieczny i potrzebny, gdyż wprost trudno byłoby obejść się bez tego rodzaju dorocznego i przeglądowego wystaw w jakimkolwiek większym artystycznym środowisku.

To też instytucja «Salonu» czy też różnych «Salonów» utrzymuje się po dziś dzień zarówno w samym Paryżu, jak i w wielu innych stolicach świata. Czasem unika się nazwy «Salonu», jako zbyt ofi-

cialnej czy nawet zdyskredytowanej i osławionej – nie zmienia to jednak w niczem istoty rzeczy.

«Salon» miał zawsze i ma jeszcze obecnie zarówno licznych zwolenników, jak i przeciwników.

L. David np. uważał Salony za pożyteczne dla artystów choćby z tego względu, że «przez porównanie z innymi – przestaje się być *pierwszym* w swej własnej pracowni».

«Jestem za wystawami dorocznymi, które uważam za dobre a nawet potrzebne» – pisał Delacroix.

Meissonier był zdania, że «nie można obejść się bez wystaw dorocznych – i to jest nieszczęście». Przyznawał jednak: «Żaden malarz nie malowałby, gdyby nigdy nie mógł prac swoich pokazać, gdyby wiedział, że oko ludzkie nigdy ich nie zobaczy».

Do przeciwników Salonu należał m. in. Ingres, L. Robert, Burne-Jones oraz Lenbach i Trübner; Lenbach przyrównywał Salony do koncertu, na którym wszystkie instrumenty grają równocześnie, każdy dla siebie a więc fałszywie, Trübner zaś, potępiając zbytnią surowość jury («i z lichych obrazów można się wiele nauczyć») uważał, że na tego rodzaju wystawach zawsze to co *brutalne* jest górą.

Dosadnie sformułował swą opinię A. Stevens: «Na wystawie by-
dła rogatego publiczność zatrzymywałaby się najpewniej przy kro-
wie o pięciu nogach!».

Największą bolączką «Salonu» stały się wieloosobowe komisje (t. zw. *jury*), decydujące o przyjęciu lub też odrzuceniu eksponatów, nadsyłanych do Salonu przez artystów.

Selekcja była zawsze rzeczą konieczną, zarówno ze względów artystycznych jak czysto technicznych i praktycznych.

Chodziło też o to, ażeby dla utrzymania odpowiedniego poziomu wystawy, artystów rzetelnych do Salonu dopuścić, a snobów i dy-
letantów, czy też pospolitego typu rzemieślników i dostawców czy
fabrykantów rzeźb i obrazów ze świątyni sztuki, jaką chciał być Sa-
lon, francuski XVIII w., precz przepędzić.

Któż miał o tem decydować?

Komisja (*jury*), w skład której powoływano zazwyczaj grono artystów plastyków, wychodząc z tego jakoby pewnika, że ci, którzy sami malują i rzeźbią, najlepiej też potrafią ocenić prace swych kolegów.

Doświadczenie wykazało w sposób aż nadto dobitny, że tak nie jest; a przynajmniej, że tak bywa niezmiernie rzadko.

Im wybitniejszy artysta, tem bardziej wybitną posiada indywidualność, tem większą ma dozę subiektywizmu, pasji, wiary w swoje artystyczne *credo*, a tem więcej przejawia lekceważenia czy nawet namiętnej pogardy dla przekonañ odmiennych.

Tak było, tak jest i tak musi być. Artysta, któryby zatracił wiarę w samego siebie, wiarę w to, że jego właśnie droga jest najlepsza, przestałby być artystą samodzielnym, stałby się cudzym naśladowcą, kopistą, w najlepszym razie epigonem.

«Nie przypominam sobie *ani jednego* wielkiego mistrza, któryby stanowił dla mnie znamienity przykład takiej w sztuce doskonałości, jaką ja sobie wyobrażam» – wyznawał szczerze E. Delacroix.

Jury to główny przedmiot ogólnego niezadowolenia wśród artystów, to najsłabszy zarazem punkt w organizacji normalnego Salonu. Wielu mniema: «to *malum necessarium*». *Malum*? Tak; *necessarium* – pozornie tylko.

«Żaden artysta nie ma prawa sądzić innych!» – wołał Ingres, zasadniczy przeciwnik *jury*.

Niedawno zaś, jeden z wybitnych artystów włoskich, którego nazwiska niestety nie pomnę – ogłosił niezmiernie ciekawy artykuł p.t. «Precz z komisjami», gdzie m. in. pisał: «Komisje artystyczne przechodzą obecnie okres niebywałej świetności, a wciąż sypiące się nagrody powodują, że wyrastają one jak grzyby po deszczu. Zjawisko to jest tem dziwniejsze, że nigdy silniej jak obecnie nie ujawnił się ich anachronizm». Autor posuwa się tak daleko, że jest nawet za zniesieniem Komisyj konkursowych i odwołując się do zasad autorytetu i całkowitej odpowiedzialności twierdzi, że «Komisarz powinien być *jeden jedyny*». Szkodliwy «parlamentaryzm»

wieloosobowej komisji polega zdaniem jego na tem, że w komisji rozdziela się odpowiedzialność na poszczególnych jej członków, z których każdy ponosi jej część drobną, ale tak małą, iż uważa, że może na nią wogóle nie zwracać uwagi. Wiadomo: za orzeczenie *jury* czy komisji nagród w gruncie rzeczy nikt osobiście nie odpowiada...

Rozstrzyganie spraw artystycznych przez podnoszenie rąk do góry ma przecież w sobie coś odrażającego. Jest to pogńębienie wszelkiego pierwiastka indywidualnego, bez którego sztuka istnieć nie może.

Wzajemne porozumienie się w sprawach sztuki, nie jest nawet dla samych artystów twórczych rzeczą łatwą. I zwłaszcza dla nich!

Abstrahując od sądów malarzy o artystach sobie współczesnych, jakże sprzeczne są nieraz ich sądy nawet o dawnych mistrzach ustalonych już sławy. Oto jeden bodaj przykład, na temat Rembrandta:

«Jako kolorystę stawiam Rembrandta ponad Tycjana, Veronesa, ponad wszystkich» (Meissonier).

«Samo zestawienie Rembrandta z Raffaelem i szkołą włoską — byłoby bluźnierstwem!» (Ingres).

«Może przyszłość jeszcze odkryje, że Rembrandt jest o wiele większym malarzem od Raffaela. Piszę to bluźnierstwo, któreby mogło wszystkim zwolennikom Akademii włosy dębem na głowie postawić, nie zajmując zresztą sam definitywnego stanowiska» (Delacroix.).

«Rembrandt ma w sobie coś z gумы, tłuszczu, sosu, coś co mi się nie podoba. Jego t. zw. arcydzieła nie są wcale wielkimi dziełami sztuki» (Whistler).

Czyż dziwna więc, że, wobec *braku stałych kryteriów* estetycznej oceny (niestety! — czy: na szczęście?), sądy artystów o ich kolegach bywają nieraz mylne, sprzeczne, niesprawiedliwe?

Dlatego to powołano do życia w r. 1884 w Paryżu Salon Niezależnych — Salon bez *jury* i bez nagród. O przyjęciu dzieła na ten

Salon nie decydowało orzeczenie żadnej komisji, tylko fakt czy ktoś opłacił miejsce na ścianie, czy nie. Ażeby zaś nie było kwestii o złe lub dobre miejsce na wystawie, zawieszano obrazy w porządku alfabetycznym.

Na wystawach niezależnych zdarzały się i arcydzieła. Niemniej jednak tonęły one w powodzi tandety, a widok zespołowy takich wystaw był zazwyczaj odrażający.

Naogół utrzymał się tedy dawny system komisyjnej oceny nadawanych do Salonu eksponatów.

Wielosobowe jury decyduje drogą głosowania. Kompromis staje się zwykle rzeczą konieczną: inaczej zabrakłoby eksponatów na Salon. A kompromis w sztuce tak często prowadzi do... kompromitacji. Przechodzi przez jury względnie najłatwiej artystyczna miernota. Bo ta nikogo silnie nie wzrusza. «Wszystko jedno: nieźle, niech idzie». Przy dziełach o zdecydowanie silnym charakterze — często powstają zagorzałe spory: jedni wychwalają, drudzy odsądzają je od wszelkiej wartości. Niektórzy członkowie «wstrzymują się» od głosowania, inni zgłaszają *votum separatum*. Przypadek zazwyczaj decyduje o wyniku głosowania. Moment, zmęczenie, czasem dowcipna lub zgryźliwa czyjaś uwaga — waży na szali.

Nieraz dochodzi do targu i *porozumienia*: «głosuj ty za moim kandydatem, to ja będę głosował za twoim. Inaczej ja ci twego nie puszcę. Zaagituję!»

Wynik? znamy go wszyscy z naszych Salonów: wystawa niema prawie nigdy jednolitego charakteru, wyraźnego oblicza. Ściany lokalu gęsto zawieszane, wytapetowane obrazami, pracami różnych kierunków, poziomem. Jedno z drugim kłóci się, konkuruje. Jest ciasno a nudno. Zgiełk, chaos. Jak na jarmarku. Wyrzywa się naprzód, zwraca uwagę widza to, co brutalne, wrzaskliwe: tematem, formą, kolorem. A ostateczny rezultat?

Rozczarowanie samych wystawców («nie przypuszczałem, że będę figurował w takim towarzystwie» — mówi niejeden) i niezchęcenie ze strony zwiedzającej publiczności, która tak przyrządzone-

go bigosu strawić nie może i nie umie. A wśród członków *jury*: poczucie zażenowania i czkawka moralna; wyrzuty i zarzuty ze strony kolegów. Krytyka konstatuje, że ogólny poziom jest mizerny i że zamało tych, a za dużo tamtych, że obraz artystycznej produkcji jest wykoślawiony, jak w krzywem zwierciadle. Powszechny kwas, niezadowolenie.

Instytut Propagandy Sztuki postanowił tedy drogą eksperymentu spróbować czy nie udałoby się złemu zaradzić i czy nie możnaby zorganizować Salonu na odmiennych nieco zasadach.

Wobec istnienia dwu wielkich ugrupowań: «Związku Zawodowego» i «Bloku», zdecydowano urządzić wpierw dwa Salony Plastyków, jeden «Związku», drugi «Bloku», a potem dopiero Salon Malarski ogólny. Każda z tych grup miała swoje własne *jury*, *każdy artysta*, nie tylko członek grupy, miał prawo nadesłać swe prace i poddać je ocenie *jury*.

Tak się też stało. Salon «Związku» odbył się w I. P. S. w styczniu, a Salon «Bloku» w marcu 1936.

Na podstawie tych dwu wystaw, w których razem wzięło udział 187 malarzy (z 311 obrazami), postanowiono drogą ponownej selekcji nazwisk i dzieł zorganizować *ogólny Salon* o charakterze eliminacyjnym, na odmiennej zasadzie: bez *jury* i na podstawie zaproszeń.

Rzecz prosta, musiano w konsekwencji uwzględnić przedewszystkiem malarzy nagrodzonych i wyróżnionych na obu Salonach grup — bo po to Salony te były organizowane.

W ten sposób uzyskano listę około 30 nazwisk.

Ponieważ istota Salonu I. P. S. zasadza się na tem, ażeby dawał on skondensowany obraz bieżącej produkcji malarskiej w najbardziej żywotnych jej przejawach — powyższą listę miano uzupełnić nazwiskami innych, najwybitniejszych w Polsce artystów, bez względu na to, czy w poprzednich obu Salonach Plastyków brali oni udział czy też nie.

Biorąc pod uwagę wszelkie złe strony dotychczasowych sposobów organizacji wystaw za pośrednictwem wieloosobowej komisji (*jury*), postanowiono sprawę zorganizowania Salonu i dodatkowego *zaproszenia* artystów powierzyć *jednemu* Komisarzowi.

Powołana *ad hoc* komisja, po rozważeniu wszelkich możliwości organizacyjnych (i związanych z tem różnych trudności), wybrała Komisarza Salonu w osobie podpisanego.

Zadanie Komisarza polegało na zaproszeniu odpowiednich malarzy do udziału w Salonie, na osobistym porozumiewaniu się z nimi co do wyboru eksponatów i na prowadzeniu wszelkich robót, zmierzających do zorganizowania Salonu w myśl uchwalonego przedtem programu.

Pierwsza lista artystów, ustalona w porozumieniu z Komisją Salonu, obejmowała około 50 nazwisk. Po przestudiowaniu jej, Komisarz Salonu zaproponował uzupełnienie jej jeszcze 20 - tu nazwiskami, co zaakceptowano.

W ten sposób miało być zrazu na Salonie około 70 malarzy, reprezentowanych około 100 obrazami.

Niestety, wobec braku dokładnego zrozumienia *programu* Salonu ze strony różnych grup artystycznych, pierwotny projekt musiał ulec zmianie, co pociągnęło za sobą pewne załamania linii.

Niektóre grupy wysunęły żądanie, ażeby do organizacji Salonu powołać ich oficjalnych *delegatów*, pewne koła domagały się, ażeby do udziału w Salonie — poza zaproszonymi — dopuścić wszystkich, drogą poddania ich prac ocenie *jury*. A przecież właśnie o to chodziło, ażeby tego uniknąć!

Jest rzeczą ogromnie trudną i przykrą odmawiać komuś prawa udziału w wystawie... Zaczęło się tedy, konsekwentne uzupełnianie listy zaproszeń. Skończyło się na tem, że trzeba było rozesłać 138 zaproszeń, zwłaszcza że niektórzy malarze, już zaproszeni, z tych lub innych względów nie mogli wziąć udziału w Salonie.

W rezultacie, w Salonie obecnym jest 112 malarzy z liczbą 162 dzieł. Nieprzewidziany zrazu a poniekąd konieczny, jak się potem oka-

zało, kompromis, pomścił się nieco na poziomie i na ogólnym charakterze Salonu. Natomiast, wskutek zwiększenia liczby wystawców, Salon zyskał na swym reprezentacyjnym charakterze, gdyż daje jeszcze bardziej żywe i bogate odbicie tego co się obecnie w malarstwie naszym dzieje.

Nie do mnie należy sąd o tem, ale zdaje mi się, że Salon Malarcki I. P. S. odpowiedział swemu zadaniu, bo daje on ciekawy obraz i przegląd tego, co w dzisiejszym naszym malarstwie jest żywotne, czy też za takie uchodzi, a co nosi na sobie piętno szczerego artystycznego wysiłku, pewnego określonego poziomu czy bodaj pewnej «znamienności», jeśli idzie o różnych malarzy, którzy zależnie od swego stylu czy maniry, stale pracują, wystawiają i wywierają wpływ swój na środowisko społeczne, przez co nadają także ze swej strony sztuce naszej pewne charakterystyczne znamiona, wyodrębniające ją od sztuki obcej.

Salon malarcki I. P. S., jak żaden inny, nie jest, gdyż być nie może, wystawą arcydzieł wedle takiego czy innego schematu względnych zresztą pojęć i poglądów. Jest on wystawą, która przynosi — pomimo pewnych *luk*, może bolesnych, lecz nieuniknionych — plon obfity w postaci wielu dzieł o nieprzeciętnym wysiłku, o rzetelnej wartości.

Na tem też zasadza się jego znaczenie.

Wszelki rozkwit sztuki — jak to pięknie powiedział Pierre Lasserre — zależy od *dwu sił twórczych*: od indywidualnego geniusza artystów i od publiczności dostatecznie wykształconej, oświeconej i na sztukę wrażliwej.

Artyści nasi robią bezsprzecznie to, co do nich należy.

Organizując Salon, miałem sposobność odwiedzenia około 100 naszych malarzy, w Krakowie, Lwowie, Poznaniu, Wilnie i Warszawie. Pracują oni naogół w nader ciężkich warunkach, ale ze szczerą pasją artystyczną, która nie tylko podziw budzi, lecz i nakazuje szacunek. Większość ich, odrzucając nowe czy dawne recepty i for-

muły, miałyby prawo powiedzieć o sobie te słowa, które na miesiąc przed swoją śmiercią wypisał Cezanne w liście do Em. Bernard'a: *J'étudie toujours sur nature et il me semble que je fais de lents progrès.*

Ale malarze ci nie mówią tego; chętnie słuchają cudzego zdania.

Trzeba stwierdzić, że z wspomnianych wyżej dwu sił twórczych – *artyści* robią swoje!...

MIECZYŚLAW TRETER

Warszawa, dn. 27 stycznia 1937.

KATALOG

K A T A L O G

ADWENTOWICZ LUCJAN

Międzylesie za Aninem, ul. Główna 31

1	Badanie chorych.	akwarela 1936	50 × 70
2	Szarytki.	„ „	44 × 68

APPENZELLER STANISŁAW

Warszawa, Lwowska 15 m. 14

3	Portret Pani B.	olej 1936	82 × 67

ARCT EUGENIUSZ

Warszawa, ul. Żórawia 23 m. 21

4	Hotelik	olej 1936	83 × 94

BAAKE BOLESŁAW

Warszawa, ul. Koszykowa 24 m. 17

5	Pejzaż z Kazimierza	olej 1936	95 × 110

BIELSKA LEOKADIA

Lublin, ul. Narutowicza 30 m. 5

6	Targ na Wielopolu	olej 1936	130 × 100

BLONDER SASZA

Kraków, ul. Zybkiewicza 5 m 79

7 Pejzaż z głowami.. olej 1936 125 × 100

BORACZOK SEWERYN

Trembowla, ul. Sobieskiego 88

8 Pejzaż. olej 1936 55 × 68

BOROWSKI WACŁAW

Warszawa, Aleja Szucha 11

9 Budowa «M. S. Piłsudski»
w stoczni Monfalcone olej 1936 110 × 140
10 Burza.. pastel 1934 80 × 60

(Własność prywatna)

BORUCIŃSKI MICHAŁ

Warszawa, ul. Nowolipie 16 m. 15

11 W Karpatach tempera 1936 90 × 110

BORYSOWSKI STANISŁAW

Kraków, ul. Zybkiewicza 6 m. 155

12 Martwa natura olej 1936 70 × 100

BOZNAŃSKA OLGA

Paris, 49 Boulevard Montparnasse

- 13 Portret kobiety olej
(Własność P. Zbiorów Sztuki)
- 14 Portret dwu kobiet olej
(Własność P. Zbiorów Sztuki)

BUTRYMOWICZ EDWARD

Warszawa, ul. Złota 37 m. 55

- 15 Studjum kobiece olej 1934 68 × 52
- 16 Głowa kobieca tempera 1931 41 × 35

BYLINA MICHAŁ

Warszawa, ul. Karowa 5 m. 12

- 17 Rok 1581. olej 1936 130 × 150
(Wł. Gen. Inspektoratu Sił Zbrojnych)
- 18 Hetman olej 1937 36 × 30
(Własność prywatna.)

CYBIS JAN

Kraków, Rynek 19

- 19 Martwa natura. olej 1936 54 × 73
- 20 Dziewczyna „ „ 92 × 73

CZAJKOWSKI STANISŁAW

Warszawa, Morszyńska 3 m. 7

- 21 Po niesporach olej
(Wł. P. Zbiorów Sztuki)

CZAPSKI JÓZEF

Warszawa, ul. Filtrowa 83 m. 9

- 22 Wieczór. olej 1936 92 × 65
23 Gołębie nad Wisłą „ „ 55 × 46

CZYŻEWSKI TYTUS

Warszawa, ul. Ludwiki 1

- 24 Kirasjer Napoleoński na koniu. . . olej 1936/37 200 × 144
25 Motyw z parku „ 1936 100 × 70

DOŁŻYCKI LEON

Poznań, ul. Rzepeckiego 19

- 26 Dziewczynka z kotkiem olej 1934 90 × 80
27 Kwiaty „ 1936 81 × 64

DUNIKOWSKI XAWERY

Kraków, Akademia Sztuk Pięknych

- 28 Portret damy. olej 1936

DUTKIEWICZ JÓZEF

Lublin, ul. Graniczna 1-a m. 5

29	Dwa konie	gwasz 1936	28 × 38
30	Tragedia grecka	„ „	36 × 44

FEDKOWICZ JERZY

Kraków, ul. Ujejskiego 6 m. 18

31	Martwa natura	olej	64 × 55
32	Studium	„	64 × 81

FEUERRING MAKSYMILIAN

Warszawa, ul. Lwowska 5 m. 20

33	Martwa natura	olej 1936	60 × 73
34	Pejzaż podkarpacki	„ „	81 × 65

FRYDRYSIAK BERNARD TADEUSZ

Warszawa, ul. Konarskiego 8 m. 112

35	Autoportret	olej 1935	80 × 66
36	Wnętrze pracowni	„ 1936	65 × 50

GEPPERT EUGENIUSZ

Kraków, ul. Tarłowska 5

37	Portret konny	olej 1936	150 × 170

GERŻABEK ADAM

Warszawa, Saska Kępa, ul. Walecznych 41 m. 10

38	Pejzaż z nad Dniestru olej 1935	50 × 70
	(Własność prywatna)	
39	Pejzaż podmiejski „ 1934	65 × 81

GLINICKI ZYGMUNT

Warszawa, ul. Boduena 5 m. 6.

40	Fara w Kazimierzu olej 1936	70 × 80
41	Jesień w Kazimierzu „ „	60 × 68

GOTARD JAN

Warszawa, ul. Hoża 25 m. 8

42	Kazimierz Dolny olej 1937	120 × 180

GOTLIB HENRYK

Kraków, ul. Lubomirskich 29

43	Akt olej 1936	115 × 89

GRABOWSKI STANISŁAW

Warszawa – Żoliborz, ul. Śmiała 24

44	Okolice Nicei I. tempera 1934	
45	„ „ II. „ „	

HANNYTKIEWICZ ADAM

Poznań, ul. Dąbrowskiego 25a m. 7

46	Portret	olej 1936	65 × 55
47	Krajobraz	„ 1934	45 × 55

HILLER KAROL

Łódź, ul. Srebrzyńska 93 m. 27

48	Promień	olej 1933	120 × 60
	<i>(Wł. Muzeum im. Bartoszewiczów w Łodzi)</i>		

HRYŃKOWSKI JAN

Kraków, ul. Rolna 5

49	Martwa natura	olej 1935	72 × 120
50	Podmiejski pejzaż	„ „	60 × 72

HUFNAGŁOWNA GIZELA

Warszawa, Al. Jerozolimskie 18 m. 4

51	Drzewa	olej 1936	90 × 80

JAESCHKE MARIAN

Warszawa, ul. Chmielna 27 m. 33

52	Most	olej	146 × 114

JAMONTT BRONISŁAW

Wilno, ul. Mickiewicza 22 m. 18

53	Stare Wilno	tempera	1934	60 × 76
54	Ghetto w Wilnie	„	1936	60 × 76

JANOWSKI LUDOMIR

Warszawa, Stare Miasto 23

55	Widok na Belweder	olej	1932	48 × 66
	<i>(Wł. p. Anieli Laurysiewiczowej)</i>			
56	Anemony	olej	1933	46 × 38
	<i>(Wł. p. Anieli Laurysiewiczowej)</i>			

JAREMA JÓZEF

Katowice, ul. Kościuszki 26

57	Pejzaż	olej	1936	120 × 70

JAROCKI WŁADYSŁAW

Kraków, Akademia Sztuk Pięknych

58	Kopanie ziemniaków	olej	1935	160 × 195

JAWORSKI HENRYK

Warszawa, ul. Barbary 5 m. 6

59	Sielanka	olej	1935	58 × 75

JĘDRZEJEWSKI ALEKSANDER

Łuck, ul. Lubarta 8

60 Hel olej 1936 89 × 101

JEŁOWICKI JERZY

m. Stadniki, p. Ożenin. Wołyń

61 Bój pod Krzyżopolem olej 1936 200 × 140
(Wł. Szkoły Podchorążych Inż. Saperów)

KANAREK ELIASZ

Warszawa, ul. Wiejska 19 m. 10 a

62 Portret pani Marii B. olej 1936 95 × 80
(Wł. Mec. Dr. E. Breitera)

KARMAŃSKI JAN

Kazimierz Dolny, Rynek

63 Motyw z Kazimierza olej 1936 65 × 85
64 Uliczka w Kazimierzu „ „ 60 × 70

KĘDZIERSKI APOLONIUSZ

Warszawa, ul. Senatorska 36

65 Polesie akwarela 1930 100 × 70
66 Dziewczyna z Polesia „ 1932 90 × 60

KOCH WŁADYSŁAW

Warszawa, ul. Barbary 5 m. 6

67 Autoportret olej 1937 100 × 81

KOKOSZKO EDWARD

Warszawa, ul. Marszałkowska 59 m. 4

68 Pejzaż olej 1935 65 × 81

(Wł. Dyr. H. Prota, Pionki)

69 Nina olej 1936 65 × 54

KONONOWICZ ZENON

Lublin, ul. Szopena 11 m. 4

70 Akt kobiecy olej 1936 120 × 90

KOSSOWSKI ADAM

Warszawa, ul. Filtrowa 83 m. 53

71 Kwiaty olej 1935 100 × 62

72 Stary browar olej 1936 60 × 73

KOWARSKI FELICJAN S.

Warszawa, Czerwonego Krzyża 25

73 Włóczęgi olej

(Wł. P. Zbiorów Sztuki, Warszawa)

KRAMSZTYK ROMAN

Paris, 26, rue des Plantes

74	Kucharz	olej 1936	100 × 80
75	Akt	olej 1936	100 × 80

KRCHA EMIL

Kraków, ul. Łazarza 9 m. 4

76	Pejzaż z Krzemieńca.	olej 1936	70 × 107

KRZYŻANOWSKA MICHALINA

Warszawa, ul. Koszykowa 24 m. 17

77	Warszawskie kluby wioślarskie .. .	olej 1936	118 × 128

KRZYŻANOWSKI WŁADYSŁAW

Lwów, ul. Teatyńska 35 m. 7

78	Pejzaż I	olej 1936	64 × 93
79	Pejzaż II	olej 1936	64 × 104

KUBICKI JEREMI

Warszawa, ul. Madalińskiego 42 m. 40

80	«Epitafium Hance»	olej 1936	200 × 185

LAM WŁADYSŁAW

Lwów, ul. Nabelaka 22

81 Kwiaty i owoce olej 1936 70 × 60

LEONHARD WITOLD

Warszawa, ul. Zielna 45

82 Ulica olej 1934 50 × 60

83 Wiosna „ 1934 60 × 80

LITAUER – SCHNEIDEROWA MERY

Warszawa, Al. 3-go Maja 2

84 Motyw z Powiśla olej 1939 85 × 75

ŁUNKIEWICZOWA MARIA EWA

Warszawa, ul. Ossolińskich 6 m. 7

85 Pejzaż z końmi olej 1936 60 × 73

MACKIEWICZ KONSTANTY

Łódź, Teatr Miejski

86 Pracznki olej 100 × 112

MALCZEWSKI RAFAŁ

Zakopane, ul. Ogrodowa

87 Halny olej 1936 115 × 80

MALICKI ADAM

Warszawa, ul. Żeromskiego 45 m. 6

88	Motyw z Helu	olej 1936	68 × 61
89	Motyw z nad Wisły	„ „	68 × 65

MICHALAK ANTONI

Lwów, Szkoła Techniczna

90	Pani w niebieskich rękawiczkach ..	olej 1935	67 × 53
91	Portret dyr. A. Lauterbacha	„ „	

NIESIOŁOWSKI TYMON

Wilno, ul. Zamkowa 24 m. 2

92	Krajobraz	olej 1936	90 × 105
	(Wł. Banku Gospodarstwa Kraj.)		

OBREŃBSKA MARIA

Warszawa, ul. Rakowiecka 35 m. 22

93	Portret p. P.	kazeina 1936	115 × 73

OŻMIN JÓZEF

Poznań, ul. 27 Grudnia 10 m. 17

94	Pozowanie	olej 1936	110 × 160

PALESSA WACŁAW

Warszawa – Praga, ul. Nieporęcka 10 m. 22

95	Akt z gramofonem olej	1931	100 × 115
96	Próba „	1936	70 × 80

PANKIEWICZ JÓZEF

Paris, 25 rue Bonaparte

97	Autoportret olej		55 × 46
	(Wł. Mec. S. Oderfelda).		
98	Pejzaż z okolic Florencji olej		38 × 47
99	Pejzaż z południa Francji olej		38 × 47

PĘKAŁSKI LEONARD

Warszawa, ul. Belgijska 9 m. 5

100	Martwa natura olej	1936	70 × 90

PŁUŻAŃSKI STEFAN

Warszawa, Szopena 15 m. 4

101	Połowanie technika mieszana	1936	76 × 80

POTWOROWSKI TADEUSZ

Grębanin, p. Kępno, w. Poznańskie

102	Wnętrze olej	1935	135 × 163

PRONASZKO ZBIGNIEW

Kraków, ul. Siemiradzkiego 13

- 103 Wnętrze olej 1935 140 × 110
(Wł. Dr. A. Słączka w Krakowie).

PRUSZKOWSKI TADEUSZ

Warszawa, ul. Lwowska 11

- 104 W pracowni I olej 25 × 17
105 Akt 25 × 17
106 W pracowni II 19 × 22

RADNICKI ZYGMUNT

Lwów, ul. Grunwaldzka 6.

- 107 Kobieta szyjąca olej 1936 96 × 80
108 Ulica olej 1936 96 × 86

RAFAŁOWSKI ALEKSANDER

Warszawa, Sasha Kępa, Genewska 25.

- 109 Bezrobotni olej 1936 112 × 164

ROSZKOWSKA TERESA

Warszawa, ul. Obrońców 15.

- 110 Sielanka tempera 1936 128 × 98
111 Banany tempera 1936 120 × 80

ROUBA MICHAŁ

Wilno, ul. Mostowa 3a m. 21

112	Domy pod Górą Zamkową	olej 1934	72 × 85
113	Pejzaż z wierzbą	olej 1936	72 × 85

RUDZKA-CYBISOWA HANNA

Kraków, ul. Rynek 19

114	Kwiaty.	olej 1936	73 × 60
115	Pejzaż	olej 1936	65 × 92

RYCHTARSKI ADAM

Warszawa, ul. Poznańska 23 m. 15

116	Warszawa, ul. Długa	olej 1936	90 × 120
-----	-------------------------------	-----------	----------

RZEPIŃSKI CZESŁAW

Kraków, ul. Sienkiewicza 3-A m. 10

117	Zuzanna wśród starców	olej 1936	100 × 81
-----	---------------------------------	-----------	----------

SCHINAGEL EMIL

Kraków, ul. Filipa 6

118	Wnętrze	olej 1936	93 × 90
-----	-------------------	-----------	---------

SCHULZ MIECZYŚLAW

Warszawa, ul. Narbutta 4. m. 6

119 Rozmowa tempera i olej 1934 134 × 135

SEIDENBEUTEL EFROIM

Warszawa, ul. Sierakowskiego 7

120 Matka z dzieckiem olej 1936 100 × 85

SEIDENBEUTEL MENASZE

Warszawa, ul. Sierakowskiego 7

121 Rozmowa olej 1936 100 × 90

SEYDENMANOWA DOROTA

Warszawa, ul. Karłowicza 11 m. 4

122 Park w Grębaninie olej 1936 50 × 73

123 Dziewczynka „ „ 73 × 50

SIEMIRADZKI MICHAŁ

Warszawa, Lipska 11 m. 3

124 Czerwona bluzka olej 1936 80 × 102

SIMON-PIETKIEWICZOWA JADWIGA

Młociny, koło Warszawy

125 Gospodarstwo tempera 1936 125 × 73

SŁOMCZYŃSKI KONRAD

Warszawa, ul. Chełmska 21 m. 7

126 Śmierć Elenai (J. Słowacki) olej 1937 125 × 170

STAPIŃSKI WŁADYSŁAW

Poronin pod Zakopanem, Willa Marluan

127 Kompozycja olej 1936 100 × 73

STUDNICKA-ŁADA KRYSZYNA

Przemyśl, ul. Prądzyńskiego 24

128 Pejzaż z mostkiem olej 1936 73 × 60

129 Sadzawka " " 43 × 54

STUDNICKI JULIUSZ

Przemyśl, ul. Prądzyńskiego 24

130 Pejzaż I olej 1936 60 × 73

131 Pejzaż II " " 65 × 55

SZCZEPAŃSKI STANISŁAW

Warszawa, ul. Grójecka 104 m. 28

132 Akt olej 1936 72 × 63

133 Martwa natura z jabłkami " " 55 × 46

SZPERBER JÓZEF

Warszawa, ul. Trębacka 10 m. 7

134 Portret Pani S. F. olej 1934 120 × 95

SLENDZIŃSKI LUDOMIR

Wilno, ul. Teatralna 4 m. 7

135 Portret rodzinny tempera 1933 150 × 170

TARANCZEWSKI WACŁAW

Poznań, ul. Rybaki 13 m. 4

136 Czytająca olej 1936 100 × 81

TOMOROWICZ KAZIMIERZ

Warszawa, ul. Mokotowska 54 m. 8

137 Scena ze zwierzętami olej 1936 68 × 85

TYSZKIEWICZOWA TERESA

Lelechówka, koło Lwowa

138 Studium portretowe olej 1936 92 × 72

139 Kompozycja portretowa „ „ 100 × 80

WĄSOWICZ WACŁAW

Biała Podlaska, Fabryka Raabego

140 Lato olej 1936 114 × 146

W D O W I S Z E W S K I C Z E Ś Ł A W

Placówka, poczta Łomianki

- 141 Kwiaty technika mieszana 1936 120 × 69
142 Żłota rybka technika mieszana 1936

W I L C Z Y Ń S K A I R E N A

Warszawa, ul. Smolna 21 m. 4

- 143 Wnętrze pracowni olej 1935 100 × 80

W I L K A N O W I C Z W Ł O D Z I M I E R Z

Warszawa, ul. Żórawia 12

- 144 Pejzaż olej 1936 65 × 80

W I T K O W S K I K A M I L R O M U A L D

Warszawa, Narbutta 9

- 145 Obraz olej 1937 100 × 80

W O D Y Ń S K I J A N

Piastów, ul. Reya 36 m. 9

- 146 Dziewczynka i kwiaty olej 1936 120 × 80
147 Czytająca z kotkiem „ „ 95 × 70

WOJCIECHOWSKI TADEUSZ

Lwów, ul. Kadecka 6

148 Pejzaż olej 1936 73 × 92

WOLFF JERZY

Warszawa, ul. Ludwiki 1 m. 70

149 Pole olej 1936 70 × 50

150 Pejzaż „ „ 65 × 46

ZABOKLICKI WACŁAW

Warszawa, ul. Lisa Kuli 2 m. 1

151 Bałtyk po burzy olej 1936 70 × 100

152 Pejzaż z okolic Kossowa olej 1936 55 × 70

ZAMOYSKI JAN

Warszawa, Korzeniowskiego 5 m. 26

153 Madonna kąpiąca Dzieciątko, technika miesz. 1937 112 × 77

ZALEWSKI STANISŁAW

Warszawa, ul. Marymoncka 1c m. 185

154 Za miastem olej 1935 110 × 150

ZAWADOWSKI WACŁAW

Aix en Provence, Domaine d'Orcel

155	Pejzaż I	olej 1936	73 × 92
156	Pejzaż II	" "	65 × 100

ZIELENKIEWICZ KAZIMIERZ

Szczęśliwice ad Warszawa, dom Dobrzańskiego

157	Muzyka	tempera 1936	185 × 155

ZYCH WŁADYSŁAW

Warszawa, Grójecka 27 m. 15

158	Zielona K. Rafajłowej	olej 1936	61 × 75

ŻUŁAWSKI JACEK

Kraków, Sereno Fenna 10

159	Martwa natura I	olej	
160	Martwa natura II	"	

ŻUŁAWSKI MAREK

London W. 11, 59 Ladbroke Grove

161	Martwa natura biała	olej 1936	43 × 53
162	Pejzaż z Notting-Hill	" "	43 × 53

KATALOG NINIEJSZY
ZŁOŻONO I ODBITO
W DOŚWIADCZALNEJ
PRACOWNI GRAFICZNEJ
SALEZJAŃSKIEJ SZKOŁY
RZEMIOŚL W WARSZA
WIE, ULICA LIPOWA 14

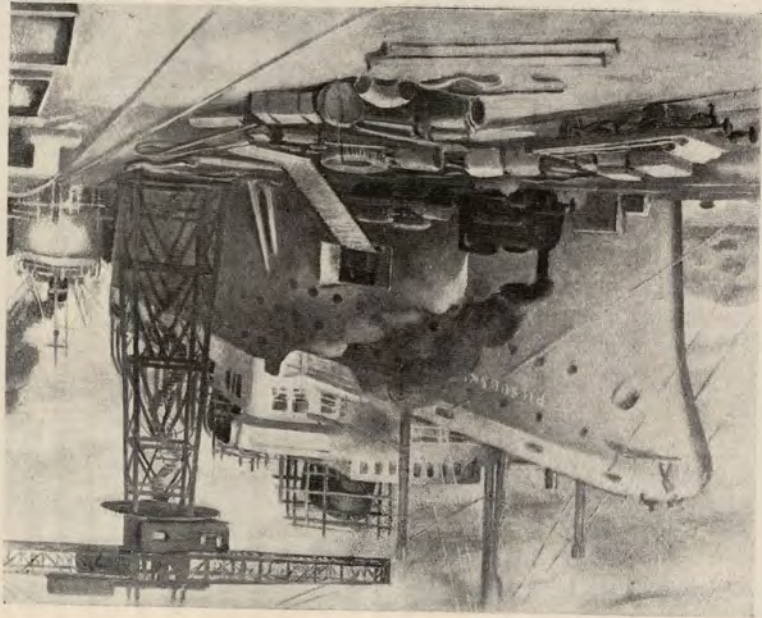
REPRODUKCJE FOTOGRAFICZ
NE OBRAZÓW WYKONALI:
ST. KOŁOWIEC, KRAKÓW; LEO
NIDAS MOROZOW, WARSZAWA;
ST. MUCHA, KRAKÓW; A. PAWLI
KOWSKI, KRAKÓW; CZESŁAW OL
SZEWSKI, WARSZAWA.

KATALOG OPRACOWAŁ
KOMISARZ SALONU.

REPRODUKCJE

W. BOROWSKI

M. BORUCIŃSKI

ST. BORYSOWSKI

M. BYLINA

JAN CYBIS

J. CZAPSKI

M. FEUERRING

E. GEPPERT

I. GOTTLIB

BR. JAMONTT

WŁ. JAROCKI

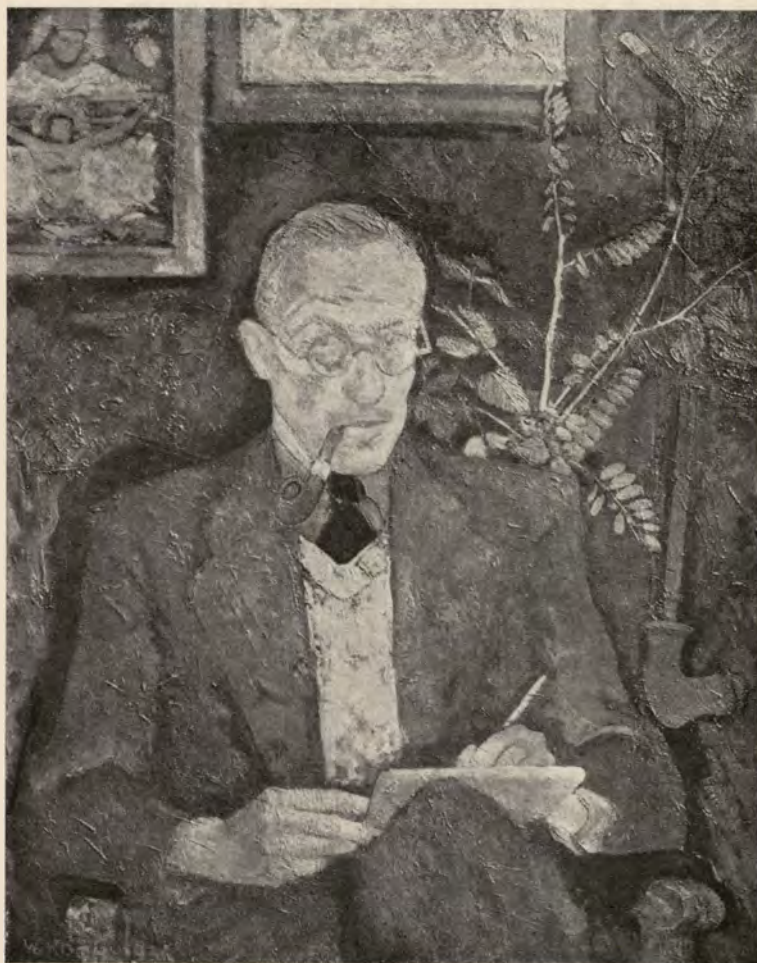
A. JĘDRZEJEWSKI

E. KANAREK

AP. KĘDZIERSKI

W. KOCH

E. KRCHA

M. E. ŁUNKIEWICZOWA

R. MALCZEWSKI

A. MICHALAK

J. PANKIEWICZ

S. PŁUŻAŃSKI

Z. B. PRONASZKO

J. PRUSZKOWSKI

T. ROSZKOWSKA

M. ROUBA

CZ. RZEPIŃSKI

J. SIMON-PIETKIEWICZOWA

<http://rcin.org.pl>

ST. SZCZEPAŃSKI

I. ŚLENDZIŃSKI

W. WASOWICZ

T. WOJCIECHOWSKI

ST. ZALEWSKI

J. ZAMOYSKI

B. BAAKE

J. GOTARD

WŁ. ŁAM

Z. RADNICKI

WL. STAPIŃSKI

I. WILCZYŃSKA

INSTYTUT
BADAŃ LITERACYJNYCH PAN
BIBLIOTEKA
00-330 Warszawa, ul. Nowy Świat 7.
Tel. 26-68-63

Informacja o biletach rocznych na wystawy INSTYTUTU PROPAGANDY SZTUKI

Bilet roczny na rok 1937 kosztuje 15 zł. i zawiera 40 kuponów, z których ma prawo korzystać nabywca biletu i jego rodzina

Wszyscy nabywcy biletów rocznych:

otrzymują premię artystyczną

**zaproszenie dla 2 osób
na wszystkie wernisaże**

korzystają ze zniżki w prenumeracji pism artystycznych: « Arkady » 20%, « Głos Plastyków » 25%

korzystają ze zniżki w Ziemiańskiej Artystów w gmachu I. P. S.

**Dotychczasowe premie
Instytutu Propagandy Sztuki:**

w r. 1932	drzeworyt oryginalny	Władysława Skoczylasa
„ 1933	„	Edmunda Bartłomiejczyka
„ 1934	„	Stanisława O.-Chrostowskiego
„ 1935	„	Tadeusza Kulisiewicza
„ 1936	„	Stefana Mrożewskiego

20.648